

Verslag VIBA-café op 6 september 2018

Daan Bruggink over BIOFILISCH ONTWERPEN (BIOPHILIC DESIGN)

In het eerste, druk bezochte, VIBA-Café van het nieuwe seizoen vertelde Daan Bruggink van ecologisch architectenbureau ORGA Architect over Biophilic design, oftewel Biofilisch ontwerpen. Biofiel betekent letterlijk natuurlievend. Biofilisch ontwerpen is gericht op de ingeboren behoefte van de mens om in contact te staan met de natuur. Praktisch vertaald betekent dit dat bij het ontwerp van de gebouwde omgeving het gebruik van natuurlijke elementen een belangrijk uitgangspunt is: zo krijgen onder andere daglicht, planten, water en natuurlijke geuren, geluiden en vormen alle aandacht.

Onderzoek toont aan dat een biofilische ontwerp stress verlaagt en zo positief werkt op de gezondheid van de gebruikers. Bedrijfsmatig interessant want gezonde werknemers zijn productiever, met hogere winstcijfers als resultaat. Maar ook in de gezondheidszorg, het onderwijs en bij hotels zijn positieve effecten te melden: zo gaat respectievelijk de genezing van patiënten sneller, kunnen leerlingen zich beter concentreren en geven hotelgasten een hogere waardering. Daan verwijst naar buitenlands onderzoek, te vinden via www.terrapinbrightgreen.com.

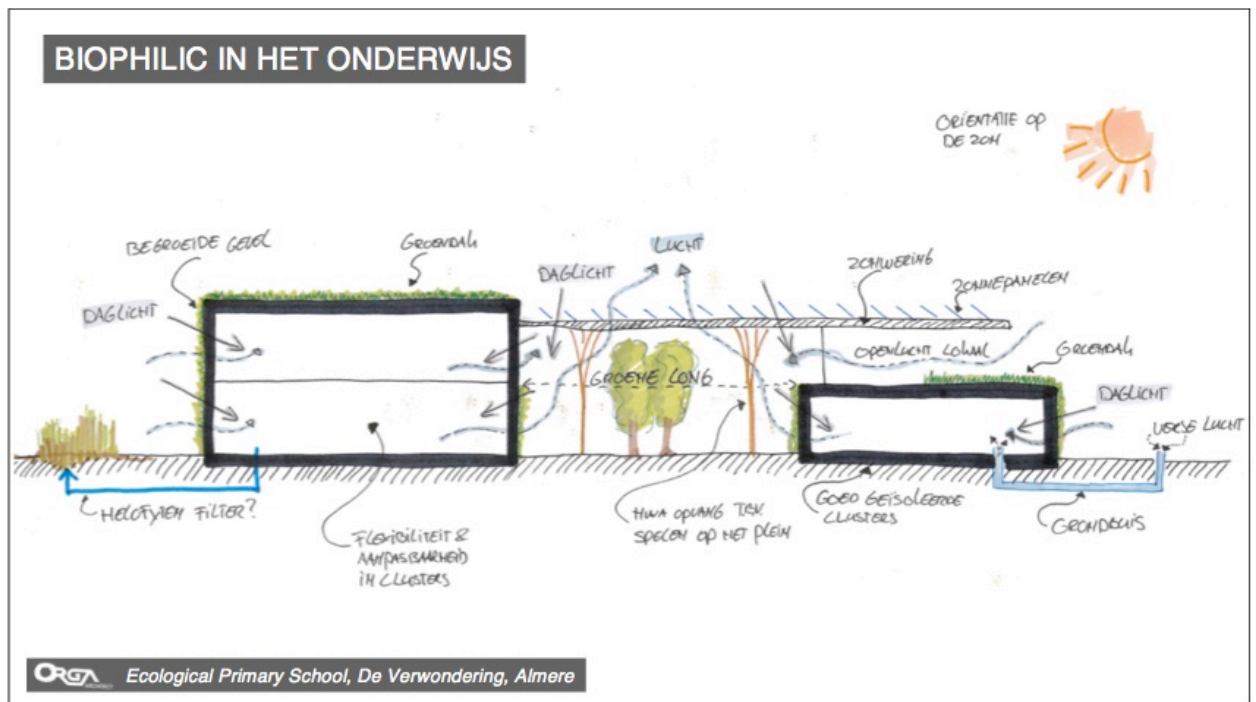
Bij hem is geen onderzoek bekend over effecten van biofilisch ontwerpen bij woningen. Maar hij verwacht ook daar zeker positieve effecten.

Aanvulling achteraf door verslaggever: In het rapport 'Hoe waarden bewoners energiebesparende maatregelen? – gebundelde onderzoeksrapporten 1995 – 2011' (via google te vinden op de site van RVO) is naast ervaringen in ons land met energiebesparende maatregelen, ook aandacht voor de (positieve) waardering voor groen, water en daglicht bij woningbouw.

In de lezing komt onder andere aan de orde dat de kringloop van 'natuurlijke' materialen (biobased materials) en het behoud van grondstoffen veel te weinig aandacht krijgen bij labelsystemen zoals Breeam. Verder worden er zeer inspirerende voorbeelden van biofilische ontwerpen getoond, zowel oudere zoals het Johnson Wax Building van Frank Lloyd Wright, als nieuwe zoals:

- Isala Klinieken in Zwolle van architectenbureau Alberts en van Huut;
- Noorse Wild Reindeer Centre paviljoen in het Dovrefjell National Park, van architectenbureau Snøhetta;
- tandartsenpraktijk in Middenmeer van ORGA Architect; Daan vertelde dat de tandarts zeer te spreken is over het gebouw, dat de patiënten zich op hun gemak voelen en dat er minder ziekteverzuim is;
- in ontwerpstadium; lagere school 'De verwondering' in Almere, van ORGA Architect met o.a. een 'buitenlokaal'; zowel bij dit project als bij andere projecten blijkt het vaak veel moeite te

kosten om betrokken partijen te overtuigen dat een zo natuurlijk en eenvoudig mogelijk ventilatiesysteem mogelijk is.

Toevallig verscheen de dag na de lezing bij de VIBA in de Volkskrant een groot artikel over het ingrijpend verbouwde Erasmus MC ziekenhuis in Rotterdam met als kop 'Ziekenparadijs'. Bij de verbouwing, die net is afgerond, is volop rekening gehouden met groen, veel daglicht en buitenlucht. In het artikel wordt gewezen op de heilzame werking ervan.

(verslag Frank Stofberg)